

De tusind år (Åb 20,1-10)

Ordet og Israel, 2010 nr. 8 s.12-17

Der er tekster, der er gået teologi i. Dette er sket med Åb 20,1-10. På et tidligt tidspunkt i kirkens historie begyndte man at forstå tusindårsriget som kirkens tid. Dette kalder man den kirkehistoriske tolkning, og i denne artikel vil jeg gøre op med den tolkning (afsnit 1) og beskrive, hvordan de tusind år skal forstås i Åbenbaringsbogens egen sammenhæng (afsnit 2).

1. De tusind år er kirkens tid

Ifølge denne tolkning strækker de tusind år sig fra Jesu første komme og næsten helt frem til Jesu andet komme. De tusind år afsluttes kort før Jesu genkomst på det tidspunkt, hvor Satan løslades, og Åb 20,7-10 beskriver det sidste oprør mod Kristus kort før genkomsten. Åb 20,11ff fortæller om genkomsten. Denne tolkning har tre karakteristiske kendetegn.

a) Bindingen af Satan

Åb 20,1-3 fortæller, at Satan bindes, og i den kirkehistoriske tolkning mener man, at denne binding finder sted ved Jesu første komme. Man henviser til, at Jesus i en lignelse omtaler, at den stærke (= Satan) er bundet (Matt 12,29 og Mark 3,27), og at Satan led det afgørende nederlag ved Jesu død (Joh 12,31-32 og Kol 2,14-15). Efter Jesu død er Satan dog fortsat aktiv i denne verden. Han er nu kastet ned på jorden (Åb 12,12) og går rundt som en brølende løve (1 Pet 5,8). Han er herskeren over de ulydige (Ef 2,1-2), og han er fristeren og modstanderen, der forsøger at hindre Guds riges udbredelse.

Denne beskrivelse af Satans binding ved Jesu død er korrekt, men identifikationen med Satans binding i Åb 20,1-3 er falsk, for de to bindinger er vidt forskellige.

Satans binding ved Jesu død:

Satan kastes ned på jorden

går frit omkring

er aktiv

har magt og indflydelse

Satans binding i de tusind år:

Satan kastes i afgrunden

sidder indespærret

er inaktiv

er magtesløs og uden indflydelse

Bindingen af Satan i Åb 20,1-3 kan derfor ikke være Satans binding ved Jesu første komme.

b) Satans forførelse af folkene

Åbenbaringsbogen fortæller, at Satan i kirkens tid har forført folkene (Åb 13,14 og jf. 12,9),¹ og at Satan i de tusind år ikke mere skal forføre folkene. I den kirkehistoriske tolkning må man afsvække det sidste. At Satan ikke mere forfører betyder, at han ikke mere forfører på den samme måde, eller at han ikke mere kan forhindre udbredelsen af Guds rige blandt folkene. Men det er ikke, hvad der står. Der står, at Satan ikke forfører mere. Han er ophørt med dette. Han sidder nu indespærret. I åbenbaringsbogen er mønsteret helt entydigt:

i kirkens tid:	Satan forfører folkene (Åb 12,9; 13,14 og 19,20)
i de tusind år:	Satan forfører <i>ikke</i> folkene (Åb 20,3)
efter de tusind år:	Satan forfører folkene (Åb 207-8)

De tusind år kan derfor ikke være kirkens tid.

c) En åndelig levendegørelse

I den kirkehistoriske tolkning må man tolke den første opstandelse (Åb 20,5) som en åndelig levendegørelse. Johannes fortæller om døde kristne, der ”kom til live” (Åb 20,4), og det betyder i denne tolkning, at deres sjæle går hjem til Herren. Denne tolkning er umulig. 1) Johannes beskriver døde kristne, der altså bliver åndeligt levende, men de er allerede åndeligt levende. Tolkningen forudsætter, at den troendes liv med Kristus brydes i døden, men dette er ubibelsk (Joh 11,25). 2) Når ordet ”de kom til live” betyder at gå hjem til Kristus, skriver Johannes nødvendigvis, at alle mennesker en dag vil blive frelst. For han skriver, at ”de andre døde” (og det er ikke-troende døde) kommer til live, når de tusind år er forbi. De må vente på deres frelse til genkomsten. Dette er ubibelsk. 3) Tolkningen forudsætter, at Johannes beskriver, hvad der kontinuerligt finder sted gennem de tusind år. Hver gang en troende dør, bliver han taget hjem til Kristus. Men det er ikke det, der står i teksten. Johannes beskriver én samlet gruppe, der ved de tusind års begyndelse ”kom til live”. De tusind år kan derfor ikke være kirkens tid.

2. De tusind år er tiden efter genkomsten

Vi har set, at den kirkehistoriske tolkning ikke stemmer med tekstens oplysninger, og jeg går over til at beskrive Åb 20,1-6 i Åbenbaringsbogens egen sammenhæng. De tusind år beskriver da en periode fra Jesu genkomst og frem til kort før dommedag. Åb 20,7-10 fortæller, at Satan efter de tusind år slippes løs, forfører folkene til at føre krig mod Guds folk. Folkene tilintetgøres, og Satan kastes i ildsøen. Derefter følger dommedag (Åb 20,11ff).

Åb 20,1-3: Fængslingen af Satan

¹ I den kirkehistoriske tolkning mener man, at Åb 19,20 beskriver perioden efter de tusind år, men pga. Åb 20,4 og 20,10 beskriver Åb 19,11-21 perioden før de tusind år. Åb 19,11-21 beskriver da en del af kirkens tid og fortæller, at Satan forførte folkene i kirkens tid.

I en vision ser Johannes en engel stige ned fra himlen med nøglen til afgrunden (jf. Åb 9,1) og en stor lænke i hånden (Åb 20,1). Nøglen står for magt og kontrol. Lænken er et symbol på Guds magt. Ligesom en lænke binder en person fast, således lænker Gud Satan fast.

Dragen (Satan) er ved Jesu første komme blevet styrtet ned fra himlen og har derefter fået jorden som sit operationsområde (Åb 12,9-10+12-13). Det skete som en konsekvens af Jesu soningsdød. Satan herskede i kraft af synden. Den er nu sonet ved Jesu død, og Satans magtbasis er brudt (Åb 12,10-11). Sejren over Satan ved Jesu død skal forstås som en retsstrid, som Satan taber. Han har intet mere at anklage os for. Anklagerne er forsvundet. Han har ikke længere retten til os. Synden er sonet. Derfor hører vi netop, at Satan som anklageren styrtes ned fra himlen (Åb 12,10). Nu har han kun magt over dem, der bliver i synden.

Ved Jesu genkomst gribes dragen (Satan) og bindes for tusind år (Åb 20,2). De tusind år er sandsynligvis et symbolsk tal, der betegner en længere ubestemt og fuldkommen tidsperiode. Englen styrter den lænkede Satan i afgrunden. Det skal være hans midlertidige opholdssted i tusind år. Englen sætter lås for, og med låsen lukker englen for afgrunden. Satan er nu spærret inde. Englen sætter segl for, og med seglet sikrer englen, at afgrunden ikke kan åbnes før de tusind år. Seglet beskytter dette fængsel mod indbrud og flugt.

”Afgrunden” er et fængsel (Åb 20,7). Her sidder Satan uvirksom. Her er han uden indflydelse. Satan har ikke mere adgang til folkene og kan ikke mere friste, bedrage og derved forføre dem.

Hvornår sker denne fængsling?

Åbenbaringsbogen giver os tre oplysninger. a) Vi har allerede set, at Satan forfører folkene i kirkens tid, mens han ikke kan forføre folkene i de tusind år. De tusind år er da en periode efter kirkens tid. b) Johannes fortæller om, at alle de, ”som ikke havde tilbedt dyret eller dets billede og ikke sat mærket på dets pande og hånd” (Åb 20,4), kom til live og blev konger sammen med Kristus i tusind år. De troendes afvisning af dyret hører til i fortiden. Dyret træder da frem på historiens scene før de tusind år. Da Åb 19,11-21 fortæller om dyret og dets samling af konger og hære og om dets forførelse af dem, der tog dyrets mærke, ligger Åb 19,11-21 før de tusind år. Åb 19,11-21 fortæller om genkomsten, og de tusind år er en periode efter genkomsten. c) Samtidig med denne indespærring finder en opstandelse sted. Ifølge det samlede nytestamentlige vidnesbyrd finder de troendes opstandelse sted i forbindelse med Jesu genkomst. De tusind år indleder da en periode efter genkomsten.

Formålet med fængslingen af Satan er, at Satan ikke mere skal forføre folkene. Omtalen af folkene i Åb 20,3 viser, at det kun er kongerne og deres hære, som dræbes ved genkomsten (Åb 19,17-21). Det er altså kun dem, der direkte har været involveret i en forfølgelse af Guds folk, der dør ved genkomsten. Folkene lever videre efter genkomsten i de tusind år.

Åb 20,4-6: Konger og præster med Kristus

Johannes fortæller i vers 4, at han så troner og nogle, der sætter sig på tronerne. Vers 6 fortæller, at disse personer skal være konger med Kristus i tusind år. Nogle mener, at Johannes kun omtaler martyrerne. Det er de halshuggede og de, der ikke har tilbedt dyret. Men det er ikke rigtigt.

Johannes omtaler alle døde troende. Johannes skriver, at de, der bliver levende, har del i den første opstandelse, og at den anden død (Helvedet) ikke har magt over dem. Hvis Johannes kun beskriver martyrerne, betyder det, at det kun er martyrerne, der bliver frelst og undslipper den anden død (Helvedet). Dette strider mod det samlede budskab i NT. Alle troende vil undslippe den anden død. Desuden lover Jesus, at alle troende skal være konger med Kristus (Åb 2,26-27; Åb 3,21; Åb 5,9-10).

De døde troende

Johannes fortæller i vers 4 om alle døde troende, der opstår ved genkomsten og tusindårigets begyndelse. Blandt dem fremhæves martyrerne. Johannes fortæller, at han så sjælene af de halshuggede på grund af Jesu vidnesbyrd og på grund af Guds ord. Ordet "sjæl" kan bruges om levende mennesker, men når det står sammen med "halshuggede", anvendes "sjælene" om døde. "De andre døde" i vers 5 fortæller entydigt, at "sjælene af de halshuggede" er døde kristne. Det er martyrerne, der gik i døden på grund af troen. Blandt de døde troende fremhæves også de kristne, der blev udsat for den antikristelige forfølgelse, og som holdt fast ved deres tro og vidnesbyrd, og som døde en naturlig død. Igen viser vers 5 ("de andre døde"), at det er afdøde kristne.

Den første opstandelse

Johannes fortæller, at de døde troende "kom til live", og det beskriver en opstandelse. a) Johannes omtaler døde kristne i vers 4, og dette bekræftes i vers 5 ("de andre døde"). Når fysisk døde personer bliver levende, er der tale om en fysisk opstandelse. b) Johannes anvender "den første opstandelse", og ordet "opstandelse" anvendes altid (over 40 gange) – med én mulig undtagelse – om en fysisk opstandelse. c) Johannes beskriver de ikke-troende opstandelse i vers 5. "De andre døde", som ikke kom til live før om tusind år, er de ikke-troende, og deres levendegørelse sammenlignes med de døde troendes levendegørelse. Det må da nødvendigvis være den samme form for levendegørelse altså en fysisk opstandelse. Johannes beskriver i vers 4, hvad der sker ved

Jesu genkomst og oprettelsen af tusindårsriget. De døde kristne opstår legemligt, og de skal herske sammen med Kristus.

De andre døde

Johannes fortæller i vers 5, hvad der sker med ”de andre døde”. Formuleringen ”de andre døde” fortæller, hvad der sker med resten af de døde ved genkomsten. Resten af de døde er de ikke-kristne døde. De kom ikke til live. Her anvender Johannes det samme ord som i vers 4d. Når vi har det samme ord, og når de to ord er bundet sammen med ordet ”de andre”, har det den samme betydning:

vers 4d: en del af de døde (de troende) – de opstod

vers 5: resten af de døde (de ikke-troende) – de opstod ikke

De ikke-troende opstår ikke ved Jesu genkomst. De opstår først ved dommen, og den finder først sted efter de tusind år og det sidste oprør mod Gud (Åb 20,7-10). Johannes kalder de troendes opstandelse ved genkomsten for ”den første opstandelse”. Den har kun de døde troende del i. Den anden opstandelse finder sted ved dommen, og den har de ikke-troende del i.

I vers 6 udtaler Johannes en saligprisning om dem, der har del i den første opstandelse. Det er den legemlige opstandelse (vers 5). Johannes skriver, at den anden død ingen magt over dem. Den anden død er den evige død i ildsøen (Åb 20,14 og 21,8). I de tusind år skal de kristne være præster og konger med Kristus.

De tusind år (Åb 20,1-6)

Johannes fortæller om genkomsten i Åb 19,11-21. Dér knuser Jesus folkenes magt, undervinger dem og vil i tusind år vogte dem med et jernscepter (Åb 19,15). Kongerne og hærene, der gik i krig mod Lammet dvs. mod Guds folk, vil blive dræbt, og dyret og den falske profet blive kastet i ildsøen (Åb 19,19-21). Ved genkomsten opstår alle døde troende, og de skal være præster og konger sammen med Jesus. I de tusind år lever de gudløse folk videre. Deres natur er uforandret ond, men de er underkastede Jesu jernscepter og kan ikke leve deres ondskab ud. I de tusind år er Satan uvirksom og kan ikke friste, forføre og tilskynde til oprør. I de tusind år vil Jesus herske med retfærdighed, og de tusind år vil være en tid med en ydre fred og retfærdighed. Det vil være en tid, hvor Guds folk vil leve i tryghed. Det vil være en tid, hvor mange kommer til tro, for Åb 20,7-10 fortæller, at Guds folk er på jorden, og at Satan og folkene vil vende sig mod det, når Satan løslades. Efter de tusind år kommer et sidste oprør, som Gud slår ned (Åb 20,7-10), og da kommer dommen og det evige liv (Åb 20,11ff).

Torben Kjær

